

Wydawanie dowodów tylko w granicach prawa

2016-04-28

W nawiązaniu do artykułu Iwony Krzywdy „Jak Andrzej S. stracił polskie obywatelstwo”, zamieszczonego 28 kwietnia w Dzienniku Polskim i dotyczącego kwestionowania przez Andrzeja Steckiwa konieczności przedłożenia przez niego dokumentu poświadczającego obywatelstwo polskie, wyjaśniamy, jak wygląda procedura otrzymywania dowodu zgodnie z przepisami prawa. Tej ważnej – bądź co bądź informacji – zabrakło w artykule redaktor Krzywdy.

Andrzej Steckiwn został wymeldowany z pobytu stałego w 2011 r. W trakcie postępowania administracyjnego ustalono, że w 2006 r. trwale i dobrowolnie opuścił ten lokal, co stanowiło przesłankę z art. 15 ust.2 ustawy z 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych, zgodnie z którą „organ gminy wydaje na wniosek właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu lub z urzędu decyzje w sprawie wymeldowania osoby, która opuściła miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące i nie dopełniła obowiązku wymeldowania się”. Andrzej Steckiwn nie złożył odwołania od tej decyzji.

Zarówno w oparciu o tę ustawę (uchyloną 1 marca 2015 r.), jak i aktualnie obowiązujących przepisów, osoba przebywająca na terytorium RP jest zobowiązana wykonywać obowiązek meldunkowy określony w ustawie. Zgodnie z art. 15 ust.1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych – osoba, która opuszcza miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące, ma obowiązek wymeldować się w organie gminy, właściwym ze względu na dotychczasowe miejsce jej pobytu, najpóźniej w dniu opuszczenia tego miejsca. Jednocześnie należy podkreślić, że zgodnie z art. 5 ust. 1 cytowanej ustawy osoba posiadająca polskie obywatelstwo i przebywająca na terenie RP jest zobowiązana zameldować się w miejscu pobytu stałego najpóźniej przed upływem czwartej doby od momentu zamieszkania (według stanu prawnego z dnia opuszczenia miejsca zameldowania przez Pana Steckiwa, oraz toczącego się postępowania administracyjnego). W tym miejscu należy dodać, że Skarżący poprzez niedopełnienie określonego ustawą obowiązku meldunkowego dwukrotnie naruszył przepisy ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a tym samym popełnił wykroczenie z art. 147 Kodeksu wykroczeń, który obowiązywał do dnia 1 stycznia 2013 r.

Zgodnie z art. 40 ust.1 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych Andrzej Steckiwn miał obowiązek wymienić swój dowód z uwagi na zmianę zawartych w nim danych. Dokument ten po upływie ustawowego 3 miesięcznego terminu został unieważniony w ogólnopolskim systemie, a tym samym zainteresowany nie mógł się nim posługiwać. Powyższe naruszenie sankcjonował art. 55 ust.1 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, zgodnie z którym „kto uchyla się od obowiązku posiadania lub wymiany dowodu osobistego podlega karze ograniczenia wolności albo karze grzywny”. Ta sankcja w takim samym brzmieniu uregulowana została w art. 79 aktualnie obowiązującej ustawy z 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.

W aktualnym stanie prawnym, sprawy z zakresu dowodów osobistych normuje ustawa z 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, natomiast szczegółowy tryb postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych regulują przepisy Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach

wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu. Zgodnie z art. 5 ust. 2 tej ustawy, pełnoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamieszkujący na jej terytorium ma obowiązek posiadać dowód osobisty, natomiast art. 6 ust. 1 stanowi, że dowód osobisty wydaje się obywatelowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Organ gminy, weryfikując wniosek o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z § 10 cytowanego na wstępie rozporządzenia, sprawdza zgodność danych zawartych we wniosku z danymi zgromadzonymi w Rejestrze Dowodów Osobistych oraz rejestrze PESEL. W przypadku gdy dane zawarte we wniosku nie są zgodne z danymi zawartymi w tych rejestrach organ gminy w celu wyjaśnienia niezgodności może żądać od wnioskodawcy skróconego odpisu polskiego aktu urodzenia albo skróconego odpisu polskiego aktu małżeństwa lub orzeczenia sądu w przypadku niezgodności danych osobowych, oraz dokumentu poświadczającego obywatelstwo polskie w przypadku niezgodności dotyczącej obywatelstwa (dokument taki wydawany jest wyłącznie w Urzędzie Wojewódzkim). Do czasu wyjaśnienia niezgodności danych zawartych we wniosku nie przekazuje się ministrowi w celu spersonalizowania dowodu osobistego.

6 kwietnia 2016 r. do Referatu Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych dla Dzielnic I-VII Wydziału Spraw Administracyjnych UMK zgłosił się Andrzej Stecki z wnioskiem o wydanie dowodu oraz fotografią spełniającą wymogi określone rozporządzeniem. Pracownik, który przyjmował wniosek stwierdził, że dowód Skarżącego został unieważniony 15 kwietnia 2011 r. z uwagi na zmianę danych zawartych w dokumencie. (Andrzej Stecki został wymeldowany w trybie administracyjnym z pobytu stałego z uwagi na niezamieszkiwanie pod adresem, który figurował w dowodzie). Jednocześnie nie posiada on ważnego polskiego paszportu, jak również nie jest zameldowany na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas wizyty w Urzędzie Skarżący przyznał, że przebywał za granicą.

Mając na względzie treść art. 6 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych został on pouczony o konieczności przedłożenia poświadczenia obywatelstwa polskiego, które zobowiązał się dostarczyć. Z uwagi na obowiązujące terminy oraz fakt, że do 19 kwietnia 2016 r. nie przedłożył on tego dokumentu – pismem z 19 kwietnia 2016 r. został wezwany do uzupełnienia braków w trybie art. 64 § 2 k.p.a.

Zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Administracyjnych
Anna Broś-Milc